

TẠP CHÍ KHOA HỌC
PHÁT TRIỂN
NHÂN LỰC

SCIENTIFIC JOURNAL OF
HUMAN RESOURCE
DEVELOPMENT

HOCHIMINH CITY CADRE ACADEMY

SỐ ĐẶC BIỆT
2025

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH CÙNG CẢ NƯỚC TIẾN VÀO KỶ NGUYÊN MỚI

TÂM NHÌN

Học viện là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng lãnh đạo cao cấp của Thành phố Hồ Chí Minh góp phần kiến tạo phát triển đất nước và là trường chính trị đạt chuẩn quốc gia.

SỨ MẠNG

Học viện là đơn vị nòng cốt tham gia Chương trình nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; chủ lực tham gia nghiên cứu khoa học, cung cấp cơ sở lý luận, tổng kết thực tiễn, đề xuất về định hướng, chiến lược, chính sách phát triển và là nơi cung cấp những nhà lãnh đạo quản lý ưu tú cho Thành phố Hồ Chí Minh.

MỤC LỤC

Tổng biên tập

TS. Đoàn Nguyễn Thùy Trang

Hội đồng biên tập

PGS.TS. Nguyễn Tấn Phát

(Chủ tịch)

PGS.TS. Nguyễn Văn Y

(Phó Chủ tịch)

PGS.TS. Nguyễn Duy Bắc

PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn

PGS.TS. Vũ Tình

PGS.TS. Vũ Thanh Sơn

PGS.TS. Trương Thị Hiền

PGS.TS. Trần Hoàng Ngân

TS. Bùi Thị Ngọc Trang

TS. Bùi Ngọc Hiền

TS. Phan Hải Hồ

TS. Trần Thị Hà Văn

TS. Lê Thị Hồng Hà

TS. Phạm Ngọc Lợi

TS. Trần Tuấn Duy

TS. Lê Thị Trúc Anh

TS. Đoàn Nguyễn Thùy Trang

Giấy phép xuất bản

SỐ 551/GP-BTTTT do

Bộ Thông tin và Truyền thông

cấp ngày 26/11/2020, khổ 19 x 27cm

In tại Công ty TNHH Thiết Kế In Ấn

Phạm Hiến (57 Đường 35,

P. Bình Trưng Tây, TP. Thủ Đức)

Giá: 150.000đ

PGS.TS. Nguyễn Quốc Dũng

Một số vấn đề lý luận về kỷ nguyên phát triển mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam5

GS.TS. Trần Văn Phòng

Những yêu cầu mới đặt ra đối với Việt Nam trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình phát triển của dân tộc và định hướng quan điểm, giải pháp 19

TS. Nguyễn Minh Nhựt

Kinh nghiệm quốc tế về những trụ cột kiến tạo kỷ nguyên mới30

TS. Bùi Ngọc Hiền

Xây dựng hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập tỉnh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả42

TS. Trần Thị Hà Vân

Công tác nhân sự cấp ủy cơ sở trong bối cảnh mới hiện nay51

TS. Lê Thị Hồng Hà

Thành phố Hồ Chí Minh phát huy sức mạnh mềm vững bước tiến vào kỷ nguyên mới60

TS. Đoàn Nguyễn Thùy Trang

Nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân Thành phố Hồ Chí Minh trong kỷ nguyên mới71

TS. Bùi Quang Tiến

Bàn về văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc84

ThS. Giang Thị Trúc Mai, Vòng Mỹ Lan, Trần Lê Trang Khánh, Phạm Trần Thoại Nhiên, Bùi Minh Ngọc, Nguyễn Nhật Tiến

Tác động của xu hướng tách rời tương quan Mỹ - Trung đến thương mại điện tử Việt Nam: cơ hội và chiến lược phát triển tại Thành phố Hồ Chí Minh trong kỷ nguyên mới91

SCIENTIFIC JOURNAL OF HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT

p-ISSN 3030-4288

Head office: 324 Chu Van An St., W.12,
Binh Thanh Dist, Ho Chi Minh City
Tel: 0907 232 931
Email: tapchi@hcmca.edu.vn

SPECIAL ISSUE 2025

HO CHI MINH CITY AND THE ENTIRE NATION ARE ADVANCING INTO A NEW ERA

CONTENTS

Assoc.Prof.PhD. Nguyen Quoc Dung

Some theoretical issues on the new era of development -
Vietnam's era of national rise5

Prof.PhD. Tran Van Phong

New requirements for Vietnam in the era of national rise and
orientations, viewpoints, solutions 19

PhD. Nguyen Minh Nhut

International experiences on the key pillars of creating a new
era30

PhD. Bui Ngoc Hien

Building a streamlined, strong, efficient, effective political
system of provinces and cities directly governed by the central
government after the amalgamation42

PhD. Tran Thi Ha Van

Personnel work of the grassroots Party Committee in the new
context51

PhD. Le Thi Hong Ha

Promoting soft power, Ho Chi Minh City steadfastly step into
the new era60

PhD. Doan Nguyen Thuy Trang

Enhancing the quality of life of Ho Chi Minh City's populace in
the new era71

PhD. Bui Quang Tien

Discussion on Ho Chi Minh City culture in the era of national rise
.....84

MA. Giang Thi Truc Mai, Vong My Lan, Tran Le Trang Khanh, Pham Tran Thoai Nhien, Bui Minh Ngoc, Nguyen Nhat Tien

Impacts of the US - China decoupling trend on Vietnam's
e-commerce: opportunities and development strategies in Ho
Chi Minh City in the new era91

Editor - In - Chief

PhD. Doan Nguyen Thuy Trang

Editorial Council

Assoc.Prof.PhD. Nguyen Tan Phat
(Chairman)

Assoc.Prof.PhD. Nguyen Van Y
(Vice chairman)

Assoc.Prof.PhD. Nguyen Duy Bac

Assoc.Prof.PhD. Nguyen Minh Tuan

Assoc.Prof.PhD. Vu Tinh

Assoc.Prof. PhD. Vu Thanh Son

Assoc.Prof. PhD. Truong Thi Hien

Assoc.Prof.PhD. Tran Hoang Ngan

PhD. Bui Thi Ngoc Trang

PhD. Bui Ngoc Hien

PhD. Phan Hai Ho

PhD. Tran Thi Ha Van

PhD. Le Thi Hong Ha

PhD. Pham Ngoc Loi

PhD. Tran Tuan Duy

PhD. Le Thi Truc Anh

PhD. Doan Nguyen Thuy Trang

Issue license

No 551/GP - BTTTT, issued

on 26 November 2020

by Ministry of Information and Media

Printed at:

Pham Hien Printing Design Co., Ltd

(57 street 35, ward Binh Trung Tay,

Thu Duc city)

Price: 150.000 VND

XÂY DỰNG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ CÁC TỈNH, THÀNH PHỐ TRỰC THUỘC TRUNG ƯƠNG SAU SÁP NHẬP TINH, GỌN, HOẠT ĐỘNG HIỆU LỰC, HIỆU QUẢ

Ngày nhận bài: 31/3/2025; ngày nhận lại bài: 15/4/2025; ngày duyệt đăng: 28/4/2025

BÙI NGỌC HIỂN^(*)

TÓM TẮT

Thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW và các định hướng chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, toàn hệ thống chính trị đang thực hiện cuộc cách mạng sắp xếp, tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị, trong đó có việc sáp nhập một số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, để hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả - tiền đề quan trọng, có tính chất quyết định đảm bảo sự phát triển của đất nước trong giai đoạn phát triển mới. Quá trình này đang nhận được sự thống nhất, quyết tâm lớn của toàn hệ thống chính trị, sự đồng thuận, ủng hộ của các tầng lớp nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp và các bên liên quan. Trên cơ sở nghiên cứu các quan điểm của Đảng, định hướng chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư và tình hình thực tiễn, bài viết phân tích các cơ hội, những vấn đề đặt ra đối với các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập và đề xuất một số giải pháp xây dựng hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Từ khóa: sáp nhập tỉnh, cơ hội phát triển, thách thức, hệ thống chính trị, kinh tế - xã hội, quản lý đa diện.

ABSTRACT

Implementing Resolution No. 18-NQ/TW and the directions of the Politburo and the Secretariat, the entire political system is carrying out a revolution in arranging and streamlining the apparatus of the political system, including the merger of a number of provinces and cities under the direct central government with a view to making the political system more streamlined, effective and efficient - a decisive premise to ensure the development of the country in the new era. This process is receiving great unity and determination from the entire political system, consensus and support from all walks of life, the business community and relevant stakeholders. Based on the study of the Party's viewpoints, the Politburo's and Secretariat's guidelines and the practical situation, the article analyzes the opportunities and challenges faced by centrally governed provinces and cities after the amalgamation, and proposes solutions to building a streamlined,

^(*) Tiến sĩ, Trưởng phòng Quản lý khoa học, thông tin, tư liệu, Học viện Cán bộ TP.HCM, b.nhien@hcmca.edu.vn

effective and efficient political system in these localities.

Keywords: *amalgamation of provinces, development opportunities, challenges, political system, economy - society, multi-faceted governance.*

1. Đặt vấn đề

Đổi mới bộ máy và nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước luôn được các quốc gia quan tâm, thực hiện một cách thường xuyên, liên tục. Thực tế này xuất phát từ nhu cầu quản lý và thúc đẩy xã hội phát triển trong môi trường xã hội luôn thay đổi, biến động. Ở nước ta, đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm thực hiện. Tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017, trong thời gian qua, dưới sự lãnh đạo của Đảng, toàn hệ thống chính trị đang thực hiện “cuộc cách mạng” về sắp xếp, tinh gọn bộ máy, đảm bảo tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả - tiền đề quan trọng, có tính chất quyết định đảm bảo sự phát triển của đất nước trong giai đoạn phát triển mới.

Một trong những trọng tâm của “cuộc cách mạng” sắp xếp, tinh gọn bộ máy là sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh. Việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp tỉnh được coi là một trong những nhiệm vụ chuẩn bị cho “tầm nhìn trăm năm” phát triển đất nước, hướng tới mở rộng không gian phát triển; đảm bảo tích hợp, khai thác tối đa các cơ hội, lợi thế, tiềm năng để phát triển. Bên cạnh những thuận lợi, cơ hội, việc sáp nhập các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương cũng phát sinh những vấn đề thực tiễn. Bài viết phân tích các cơ hội chính và những vấn đề đặt ra đối với các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập, từ đó, đề xuất một số giải pháp đảm bảo hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

2. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

2.1. Quan điểm, định hướng của Đảng về sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh

Tại Kết luận số 126-KL/TW ngày 14/02/2025, Bộ Chính trị, Ban Bí thư giao Đảng ủy Chính phủ chủ trì, phối hợp với Ban Tổ chức Trung ương, Đảng ủy Quốc hội, các cấp ủy, tổ chức đảng có liên quan nghiên cứu định hướng sáp nhập một số đơn vị hành chính cấp tỉnh và một số nội dung khác để báo cáo Bộ Chính trị trong quý III năm 2025 (Ban Chấp hành Trung ương, 2025a).

Trong Kết luận số 127-KL/TW ngày 28/02/2025, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tiếp tục yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng nghiên cứu định hướng sáp nhập một số đơn vị cấp tỉnh. Việc nghiên cứu phải tiến hành khách quan, dân chủ, khoa học, cụ thể, sâu sắc, cầu thị, sát đúng với tình hình thực tiễn; khắc phục triệt để chông chéo về chức năng, nhiệm vụ, chia cắt về địa bàn, lĩnh vực, tổ chức trung gian công kênh; bảo đảm hoạt động thông suốt, hiệu lực, hiệu quả, nâng cao vai trò lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới. Giao Đảng ủy Chính phủ chủ trì, phối hợp với Ban

Tổ chức Trung ương, Đảng ủy Quốc hội, Đảng ủy Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể Trung ương và các cơ quan liên quan chỉ đạo nghiên cứu, xây dựng đề án, tờ trình Bộ Chính trị về sáp nhập một số đơn vị hành chính cấp tỉnh. Ngoài căn cứ về quy mô dân số, diện tích, cần nghiên cứu kỹ quy hoạch tổng thể quốc gia, quy hoạch vùng, quy hoạch địa phương, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, phát triển ngành, mở rộng không gian phát triển, phát huy lợi thế so sánh, đáp ứng yêu cầu phát triển đối với từng địa phương và yêu cầu, định hướng phát triển của giai đoạn mới... làm cơ sở, căn cứ khoa học trong sắp xếp.

Có thể nhận thấy, thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW và các kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, trong thời gian qua, toàn hệ thống chính trị thực hiện cuộc cách mạng sắp xếp, tinh gọn bộ máy để chuẩn bị tiền đề quan trọng, quyết định tiến trình phát triển đất nước ta trong kỷ nguyên phát triển mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. Quá trình này nhận được sự thống nhất, quyết liệt trong triển khai thực hiện của toàn hệ thống chính trị và sự đồng thuận, ủng hộ của các tầng lớp nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp và các bên liên quan.

2.2. Một số cơ hội và những vấn đề đặt ra đối với hoạt động của hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập

2.2.1. Cơ hội

Có thể nhận thấy, việc sáp nhập các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng tới đảm bảo thực thi tầm nhìn chiến lược, bền vững để đất nước tăng tốc phát triển. Từ đó, hệ thống chính trị các địa phương sau sáp nhập có nhiều cơ hội trong lãnh đạo, quản lý, tổ chức phát triển kinh tế - xã hội. Có thể nhận thấy một số cơ hội chủ yếu như sau:

(1) Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập được mở rộng không gian phát triển. Trong những thập kỷ qua, một số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương gặp nhiều khó khăn trong tổ chức phát triển kinh tế - xã hội do hạn hữu về không gian, quy mô, nguồn lực... Không gian phát triển được mở ra, hệ thống chính trị các địa phương sau sáp nhập có nhiều kịch bản hơn trong lãnh đạo, quản lý và tổ chức phát triển kinh tế - xã hội. Đồng thời, sau khi sáp nhập, các tỉnh, thành phố mới sẽ có quy mô dân số, diện tích lớn hơn, nguồn lực lớn hơn, từ đó, thỏa đáp các điều kiện tốt hơn cho các hoạt động lãnh đạo, quản lý, tổ chức thực hiện các kịch bản phát triển kinh tế - xã hội. Đơn cử như Thành phố Hồ Chí Minh, nếu được sáp nhập với các tỉnh lân cận, Thành phố Hồ Chí Minh sau sáp nhập có đủ không gian để thiết kế, tổ chức phát triển kinh tế - xã hội hiệu quả hơn, giải quyết tốt các vấn đề đã và đang kìm hãm sự phát triển của Thành phố trong hiện tại như: năng lực cạnh tranh, sức hấp dẫn của Thành phố trong thu hút đầu tư suy giảm do những hạn chế về không gian phát triển; hạ tầng giao thông quá tải, thiếu kết nối mạnh với các địa phương lân cận; khó khăn trong tổ chức các kịch bản để chuyển đổi công nghiệp, phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, giải quyết các vấn đề xã hội... Do đó, việc sáp nhập với các tỉnh lân cận sẽ giúp Thành phố Hồ Chí Minh

có không gian phát triển để quy hoạch, tổ chức phát triển kinh tế - xã hội, tổ chức các phân khu đô thị chức năng một cách thuận tiện, chuyển đổi và thu hút các dòng FDI thế hệ mới hiệu quả hơn...

(2) Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập được bổ sung nhiều lợi thế, tiềm năng để phát triển. Theo phương án sáp nhập để còn lại 34 tỉnh, thành phố, trong đó, một số tỉnh, thành phố sau sáp nhập vừa có biển, vừa có đồng bằng, vừa có miền núi, hải đảo. Một trong những định hướng quan trọng có thể nhận thấy trong điều chỉnh không gian phát triển kinh tế của đất nước là phát huy, khai thác tối đa mọi tiềm năng, lợi thế từ biển để phát triển. Đảng bộ, chính quyền các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập cần xác định định hướng, mục tiêu và các giải pháp cụ thể để tận dụng tối đa lợi thế, tiềm năng này để tổ chức phát triển kinh tế biển, kinh tế du lịch, cùng các tiềm năng, lợi thế khác từ biển để phát triển kinh tế - xã hội. Như vậy, sau sáp nhập, các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương mới đều được gia tăng các tiềm năng, lợi thế, có đầy đủ hơn các điều kiện trên cơ sở cộng hưởng tiềm năng, lợi thế của các tỉnh, thành phố hiện hữu được sáp nhập để giải các bài toán lớn trong chiến lược tăng tốc phát triển kinh tế - xã hội chung của đất nước trong những thập kỷ tới. Thực tế này mở ra cơ hội để Đảng bộ, chính quyền nói riêng và hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nói chung lãnh đạo, quản lý và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.

(3) Tăng thẩm quyền, trách nhiệm và tính chủ động trong quản lý, phát triển. Cùng với việc sáp nhập tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương là quá trình hoàn thiện hệ thống thể chế, chính sách để đảm bảo “địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm”. Không gian phát triển được mở rộng cùng với thẩm quyền được gia tăng, hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập được chủ động, sáng tạo nhiều hơn. Thay vì gặp khó khăn trong liên kết phát triển với các địa phương lân cận (trong nhiều tình huống không thực hiện được do xung đột mục tiêu, lợi ích, cạnh tranh phát triển...), các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập được chủ động hơn trong quản lý, xây dựng và thực hiện các kịch bản phát triển kinh tế - xã hội.

2.2.2. Thách thức

(1) Sáp nhập tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đặt ra áp lực lãnh đạo, quản lý đa diện đối với hệ thống chính trị, đặc biệt là đối với Đảng bộ, chính quyền của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập. Sau khi sáp nhập, các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương mới có thể có đủ đô thị, vừa có đồng bằng, vừa có miền núi, biển đảo. Do đó, Đảng bộ, chính quyền các tỉnh, thành phố mới phải có tầm nhìn, năng lực bao quát đối với các phạm vi, lĩnh vực vốn không thuộc phạm vi lãnh đạo, quản lý ở các tỉnh, thành phố hiện nay. Thực tế này đặt ra thách thức phải chuyển đổi tư duy, nhận thức và các hoạt động lãnh đạo, quản lý cụ thể của cấp ủy, cơ quan, cán bộ, công chức, viên chức trong hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập.

(2) Trong bối cảnh phát triển mới cùng với các sứ mệnh, nhiệm vụ mới, đóng góp vào tiến trình phát triển chung của đất nước, hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập có thể sẽ gặp khó khăn khi phải dung hòa mục tiêu, lợi ích và điều phối phát triển giữa các địa bàn, khu vực; giữa các nhóm xã hội và giữa các ngành, lĩnh vực trong địa phương. Thực tế này bắt nguồn từ các nguyên nhân: (i) đối tượng điều phối, phân bổ nguồn lực nhiều hơn, đa dạng hơn; (ii) có khoảng cách trình độ, mức độ phát triển giữa các địa bàn; (iii) nguồn lực hạn chế; (iv) năng lực nhận diện chính xác các vấn đề thực tiễn cụ thể. Nếu không được quan tâm, nhìn nhận một cách toàn diện, đối với hệ thống chính trị nhiều tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập, có thể đây là một thách thức lớn. Cùng với đó, trong khoảng thời gian đầu khi vừa sáp nhập, việc đảm bảo tính đồng bộ trong hệ thống các chiến lược, chính sách, quy định cụ thể trong quản lý các ngành, lĩnh vực cũng là một vấn đề cần quan tâm, hóa giải.

(3) Bên cạnh đó, sau sáp nhập, với địa bàn, lĩnh vực phụ trách rộng lớn hơn, hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có thể gặp khó khăn trong xử lý các tình huống phát sinh trên các địa bàn cụ thể. Cùng với việc nhận diện các vấn đề có thể thiếu chính xác, không sát với thực tiễn dẫn đến năng lực phản ứng chính sách của chính quyền và các hoạt động cụ thể của hệ thống chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương kém hiệu quả.

2.3. Một số giải pháp nhằm xây dựng hệ thống chính trị cấp tỉnh sau sáp nhập tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả

Trên cơ sở chủ trương, chỉ đạo, hướng dẫn của Đảng và các cơ quan có thẩm quyền, đồng thời, để kịp thời chuyển đổi và đảm bảo hoạt động hiệu lực, hiệu quả ngay sau khi sáp nhập, cần quan tâm, thực hiện đồng bộ các giải pháp để xây dựng hệ thống chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, trong đó có các giải pháp sau:

Một là, nhanh chóng kiện toàn và nâng cao năng lực lãnh đạo, quản trị của hệ thống chính trị, trọng tâm là Đảng bộ, chính quyền các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập thích ứng với mô hình tổ chức mới, với quy mô, phạm vi lãnh đạo, quản lý rộng lớn hơn.

Trước hết, cần đổi mới trong cách tiếp cận về xây dựng hệ thống chính trị của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập. Coi đây là lực lượng có vai trò quan trọng, mang tính quyết định đối với sự phát triển của địa phương trong bối cảnh sáp nhập tỉnh, thành phố; tổ chức chính quyền địa phương hai cấp cũng như yêu cầu của bối cảnh phát triển mới. Từ cách tiếp cận đó, xác định mục tiêu và các nhiệm vụ - giải pháp xây dựng hệ thống chính trị của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập một cách căn cơ, toàn diện và khả thi hơn. Tập trung xây dựng bộ máy mới của hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực sự tinh, gọn, gồm các cán bộ, công chức,

viên chức có chất lượng, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ mới. Trong đó, Đảng bộ tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phải tập hợp được những nhân sự tinh hoa nhất, có năng lực và các phẩm chất thực sự ưu tú, phù hợp với yêu cầu lãnh đạo, quản lý đa diện.

Hai là, hoàn thiện hệ thống các chủ trương, nghị quyết, quy định, hướng dẫn của Đảng; Hiến pháp và hệ thống văn bản quy phạm pháp luật của Nhà nước; Điều lệ và các quy định của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên.

Để đảm bảo tổ chức bộ máy, phương thức hoạt động của hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đi vào hoạt động ngay sau sáp nhập, một giải pháp quan trọng là hoàn thiện hệ thống thể chế, chính sách, pháp luật cũng như điều lệ, các văn bản hướng dẫn thực hiện về tổ chức bộ máy, cơ chế hoạt động của các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị. Trong đó, quy định rõ và đảm bảo tính thực tiễn của mỗi quan hệ “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” trong hệ thống các quy định và trong thực tiễn hoạt động của hệ thống chính trị của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Hiến pháp và hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật cần quy định cụ thể, nhất quán phương châm “địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm”, đảm bảo “quyền cốt lõi” của từng cấp chính quyền địa phương đúng theo lý thuyết phân quyền. Đề xuất phương thức làm việc của Ủy ban nhân dân các cấp của tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương theo chế độ thủ trưởng.

Ba là, thực hiện phân cấp, phân quyền hiệu quả; quyền hạn đi đôi với trách nhiệm.

Thực hiện đúng “nguyên tắc một việc chỉ giao cho một cơ quan chủ trì, chịu trách nhiệm chính, các cơ quan có liên quan phối hợp thực hiện”; “gắn với việc xác định rõ trách nhiệm của người đứng đầu” (Ban Chấp hành Trung ương, 2022). Thành lập các cơ quan theo phương thức tản quyền để nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong thực hiện nhiệm vụ công, đặc biệt trong những tình huống đột xuất, lĩnh vực mới, chuyên biệt, để đảm bảo tính linh hoạt, phù hợp với mô hình chính quyền địa phương hai cấp trong điều kiện địa bàn quản lý rộng lớn. Xây dựng hệ thống cơ chế thực thi công vụ đảm bảo các yêu cầu: (i) Thông suốt, kịp thời; (ii) Dễ dàng kiểm soát hệ thống; (iii) Dễ dàng phát hiện và điều chỉnh sai lệch (nếu có).

Bốn là, đẩy mạnh cải cách hành chính, chuyển đổi số và ứng dụng khoa học công nghệ, các giải pháp thông minh để đổi mới mạnh mẽ hoạt động của hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Đơn giản hóa các thủ tục hành chính và bãi bỏ hoặc đề xuất bãi bỏ các thủ tục, thao tác hành chính thừa, mang tính hình thức, bệnh thành tích để hướng tới nâng cao chất lượng, giá trị thực của từng hoạt động công vụ. Thiết lập các kênh tư vấn chính sách và phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn, các tổ chức nghiên cứu để không ngừng đổi mới mô hình, phương thức hoạt động của hệ thống chính trị.

Năm là, phát huy vai trò của các tầng lớp nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp và các

bên liên quan trong hiến kế, tư vấn, đề xuất các giải pháp để không ngừng đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị. Đồng thời, quan tâm kiến tạo sự đồng thuận của các tầng lớp nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp, các bên liên quan trong định hướng, mục tiêu và các nhiệm vụ - giải pháp phát triển kinh tế - xã hội thông qua các hoạt động tham vấn chính sách đa dạng, phù hợp với thực tiễn và hiệu quả. Đặt người dân thực sự là trung tâm của tiến trình phát triển và doanh nghiệp là đối tác trong các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

3. Kết luận

Sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh là nội dung chiến lược, trọng tâm của cuộc cách mạng tinh gọn, sắp xếp bộ máy của hệ thống chính trị, nhằm tổ chức lại không gian phát triển kinh tế - xã hội của đất nước để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, thúc đẩy xã hội phát triển và đảm bảo an ninh quốc phòng với “tầm nhìn trăm năm”. Bên cạnh các cơ hội, các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập cũng sẽ đối mặt với một số thách thức lớn. Để đảm bảo lãnh đạo, quản lý và tổ chức phát triển kinh tế - xã hội trên một địa bàn rộng lớn hơn, đa lĩnh vực hơn với yêu cầu thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nhanh, bền vững, hệ thống chính trị các tỉnh, thành phố sau sáp nhập cần thực hiện đồng bộ, quyết liệt nhiều giải pháp để xây dựng hệ thống chính trị tinh, gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Tài liệu tham khảo

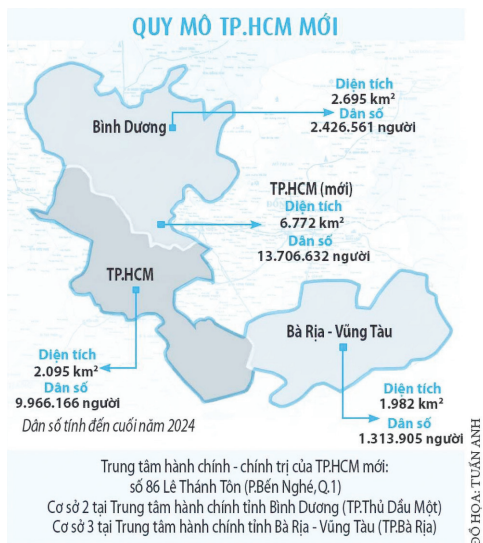
- Ban Chấp hành Trung ương (2017). *Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2017 về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả*. Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.
- Ban Chấp hành Trung ương (2022). *Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09 tháng 11 năm 2022 về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới*. Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.
- Ban Chấp hành Trung ương (2025a). *Kết luận số 126-KL/TW ngày 14 tháng 02 năm 2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về một số nội dung, nhiệm vụ tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị năm 2025*. Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.
- Ban Chấp hành Trung ương (2025b). *Kết luận số 127-KL/TW ngày 28 tháng 02 năm 2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về triển khai nghiên cứu, đề xuất tiếp tục sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị*. Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.
- Bùi Ngọc Hiền (2024). Xây dựng nền công vụ Thành phố Hồ Chí Minh chuyên nghiệp, hiện đại, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. *Tạp chí Lý luận chính trị*, (554), 45-54.

Thủ tướng Phạm Minh Chính và lãnh đạo TP.HCM thực hiện nghi thức khánh thành Trung tâm Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 C4IR (Ảnh: Nhật Thịnh)

Chuyển đổi số trong dịch vụ công tại TP.HCM để phục vụ người dân tốt hơn (Ảnh: Sỹ Đông)

(Ảnh: Nhật Thịnh)

(Ảnh: Đỗ Trường)

(Ảnh: Đỗ Trường)

TP.HCM sau khi sáp nhập với Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu sẽ mở rộng không gian phát triển